

Suinulan Sanomat

Suinulan kyläyhdistys ry:n tiedotuslehti N:o 4/2025



Lauantaina 8. marraskuuta vietettiin ensimmäistä kertaa metsäpäivää kylällä. Tulet sytytettiin sekä laavulle, että metsästysseuran nuotiopaikalle, joissa pääsi paistamaan makkaraa ja nauttimaan luonnosta kahvikupposen tai kuuman mehun kera. Harmaasta kelistä huolimatta ihmisiä oli liikkeellä ja tapahtuma ilahdutti paikalle tulleita ulkoilijoita.

Erika Savo

Suinutupa siirtyy
talvilevölle pe 28.11. alkaen

Tapaamisiin vielä
kyläyhdistyksen ja Suinutuvan
yhteisessä Joulunavauksessa
la 13.12. klo 11-14



Myynnissä riisipuuroa,
kahvia, joulutorttuja,
Glögi- ja piparitarjoilu.
Joulupukki klo 12-13.30
Makkarapaistoa



Lämmin kiitos asiakkaille
kuluvan vuoden osalta ja
tapaamisiin jälleen
helmikuussa!

ps. lahjakortit voimassa
kevääseen 2026



Hyvää Joulua!

Suinulan kyläyhdistys toivottaa Hyvää
Joulua ja Onnea vuoteen 2026!

Ps. Tämä ja muutama muu Suinula aiheinen
joulukortti on myynnissä Suinutuvalla ja
joulun alla olevissa kyläyhdistyksen
tilaisuuksissa sekä Nysällä joulumyyjäisissä!

Puheenjohtajalta marraskuussa 2025

Eletään sitä aikaa vuodesta, jolloin ihmetellään tuleeko talvi vai ei, päästäänkö hiihtämään vai ei, ovatko latujentekoponnistelut turhia. Joulun tulemista ei tarvitse ihmetellä, sillä se tulee aina. Reilu 50 vuotta sitten minun suuri huolenaiheeni näihin aikoihin oli, pääsenkö ostamaan joulukalenterin Suinulan kaupasta jättä pitkin. Tuolloin asuin järven länsirannalla eli Huikurin kylällä. Koulussa kävin Suinulassa koulukyydillä, mutta kaupassakäynti koulupäivän aikana ei ollut mahdollista.

Viime perjantaina sain kyydin vesijumppaan Mäntän uimahalliin Veli-Pekka Kankaiselta, joka oli Suinulan osuuskaupan myymälänhoitajana kolme vuotta 1960-70-lukujen vaihteessa. Kauppaa hän piti vaimonsa Mirjan kanssa noin vuoden jolloin he asuivat kaupan alakerrassa Hallin puoleisessa päässä. Yläkerrassa asui Mirjan jäätyä pois ensin kauppa-apulaiset Paula Kuusi Pihlaistosta ja hänen jälkeensä Helena Kantala. Kauppa oli ensin Kuoreveden osuuskauppa ja Veli-Pekan aikana siitä tuli Pohjois-Hämeen osuuskauppa. Tuona aikana Suinulassa oli yhteensä neljä kauppa, joista ainakin osuuskauppa oli sekatarvakauppa, missä myytiin tavaraa polttoaineista elin-

tarvikkeisiin ja kattopelteihin. Veli-Pekka saikin lempinimen Suinulan Tockmanni. Tämä Veli-Pekka tai

hänen apulaisensa myivät minulle joulukalenterin luultavasti kolme kertaa.

Viime lehdessä kyselin, mitä on se mömmö joka puolella järven pohjassa ja mistä johtuu veden tummuus. Nyt Kuorevesi-järven

vesienhoitoyhdistyksen puheenjohtajana olen ehkä vähän viisaampi. Mömmö järven pohjassa on kiintoainetta (löysä pohja-sedimentti), joka leviää ja laskeutuu joka puolelle järven pohjaan ja veden tummuus johtuu samasta kiintoaineesta, joka päästää värinsä leijaillessaan vedessä kuin lumihiutale. Se toimii kuten teelehti. Kiintoaineongelma on järven eteläpäässä pahin ja heikkenee Mäntän suuntaan mennessä. Tätä ongelmaa vastaan taistelemaan on perustettu Kuorevesi-järven vesienhoito-yhdistys ry. Kirjoitin viime lehdessä yhdistyksen lähitavoitteesta hiukan virheellisesti. Tässä lause *korjattuna*: Lähitavoite, nyt kun yhdistys on rekisteröity, on viedä läpi maaseuturahaston tukema hanke, joka pitää sisällään tiedotusta, aktivointia ja *yleissuunnittelman laatimisen* koko Kuorevesi-järven valuma-alueelle. Yleissuunnitelma on selvitys tulevia hankkeita varten ja sen laatii vesiensuojelun ammattilainen. Hankkeen budjetti on juuri tänään tarkentunut noin 50000 euroon. Kyseessä on sadan prosentin hanke eli julkinen tuki kattaa koko hankkeen kustannukset. Seuraavat hankkeet, joilla päästään vaikuttamaan itse ongelmaan saavat maksimissaan 80 %

tuen. Yhdistyksen jäsenhankinta on alkanut ja tätä kirjoitettaessa 50 henkilön jäsenmäärä alkaa olla täynnä. Tämän lehden liitteenä on jäsentietokaavake, jonka täyttämällä ja palauttamalla ohjeiden mukaan saa laskun, jolla voi maksaa jäsenmaksun.

Tämän päivä uutinen on myös 700 euron avustus, jonka myönsi OP

Pohjois-Häme ja jonka avulla voimme ostaa uuden tulostimen, jotta voimme jatkaa laadukkaan paperilehden tekemistä. Tarvitsisimme lisää lehden toimittajia. Ilmoittautua voi päätoimittajalle.

Pirteitä talven ja joulun odotusviikkoja!



Kari Moisio

Tapahumakalenteri

- **Torstaina 13.11 ja 27.11. sekä 29.1., 12.2., 12.3., 26.3., 16.4. ja 7.5. hierontapäivät** Varaukset Tytti Hämäläinen/ HierontAika p. 0400 409693
- **Tiistaisin klo 16 puutyö- ja nikkarointipiiri kylätalolla**
- **Sunnuntaina 16.11. kyläyhdistyksen syyskokous klo 14 kylätalolla.** Sääntöjen määräämät asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
- **Sunnuntaina 16.11. hirvipeijaiset Ns.Nysällä klo 15.** Suinulan metsästysseura kutsuu kaikki kyläläiset hirvikeitolle.
- **Tiistaina 18.11. klo 16 Naisenergia kylätalolla,** joululauluja. 2.12. klo 15 havukranssien tekoa, 16.12. klo 16 pikkujoulunyyttarit.
- **Torstaina 4.12. ja 8.1., 5.2., 5.3., 9.4. sekä 7.5. jalkahoitaja kylätalolla.** Varaukset Jalkahoitaja Tuija Kuopio p. 040 5795184
- **Itsenäisyyspäivän aamutilaisuus 6.12. Suinulan kylätalolla klo 8.** Lipunnosto, kynttilät sankarivainajille, ohjelmallinen aamupala. Mukana myös Jämsän seurakunta. Järjestelyt kyläyhdistyksen ja Nysän yhteistyönä.
- **Sunnuntaina 7.12. Nysällä joulumyyjäiset klo 10–14.** Kyläyhdistyksellä myyntipöytä myyjäisissä, tarjolla mm. kransseja, sinappia, saaristolaisleipää, leivonnaisia, joulukortteja, arpoja ym.
- **Lauantaina 13.12. Suinutuvalla joulunavaus klo 11–14.** Myynnissä mm. puuroa ja joulutorttuja, glögi ja piparitarjoilu. Joulupukki paikalla ja jakaa karkkeja lapsille ja lapsenmielisille klo 12–13.30

Savon navetta – kivistä rakennettu ajaton aarre

1800-luvun lopulla Savon isäntä Kustaa totesi, että tila tarvitsi uuden, tukevan navetan. Vanha rakennus ei enää vastannut ajan tarpeita, ja niinpä päätettiin ryhtyä suureen urakkaan. Navetasta laadittiin piirustukset, jotka ovat yhä tallessa Kari Savon arkistossa

– arvokas pala tilan historiaa. Uudesta navetasta haluttiin tehdä kestävä kivinavetta. Rakennusmateriaaliksi valittiin graniitti, jota saatiin runsaasti Hallin suuresta kalliosta. Kiviaines irrotettiin sen ajan kiilamenetelmällä: kalliosta hakattiin sopivia lohkareita, jotka muotoiltiin paikan päällä suorakaiteen muotoisiksi harkkokiviksi.

Yksi kivi oli noin 1–1,2 metriä pitkä ja 50 senttimetriä sekä korkeudeltaan että leveydeltään. Työ tehtiin täysin käsityönä – lekalla, kivipiikillä ja kokemuksella. Kun kiveen oli lyöty riittävän syvä reikä, siihen asetettiin kiila, jota lyötiin lekalla, kunnes graniitti halkesi siististi. Kokenut silmä tiesi tarkalleen, miten kivi käyttäytyi.

Sähkösahat ja lohkomakoneet yleistyivät vasta vuosikymmeniä myöhemmin, 1930–1950-luvuilla. Tuohon aikaan kaikki tehtiin vielä ihmisen ja vasaran voimalla – työ oli hidasta, mutta lopputulos hyvin kestävä.

Kun kivet oli muotoiltu, ne kuljetettiin hevosella Valkamaan. Talvella kivet vietiin hevospelillä jään yli Savon rantaan ja sieltä rinnettä myöten rakennuspaikalle.

Rakennusmestarina toimi työnjohtaja Palonen, joka johti usean miehen työporukkaa. Navetta nousi valmiiksi noin yhdeksässä kuukaudessa.

Rakennukseen tehtiin myös parvi, johon johti silta Mäntän puoleisesta päädyistä. Katoksi tuli ensin paanukatto, joka myöhemmin pellitettiin. Sama peltikate on edelleen käytössä – aikanaan käytetty paksu pelti on kestänyt vuosikymmeniä erinomaisesti. 1960-luvulla Aapron veljekset Pertti ja Osmo maalasivat katon lyijyferreksillä -aineella, jonka käyttö on nykyään Savon suvussa tiukasti kielletty.

Tänä päivänä Savon kivinavetta seisoo yhä vankkana paikallaan, yli sadan vuoden jälkeen. Se on edelleen aktiivisessa käytössä – neljäkymmenen lehmän voimin.

Navetta on hieno muistutus siitä, mitä voi syntyä, kun yhdistyy käsityötaito, sitkeys ja suomalainen sisu.

Tekstin kirjoittaja Tero Ala-Ajos.



Savon navetta 1900-luvun alkupuolella.